

Aanbod De Beuk gemeenteraden 2026-2030

De lokale democratie is enorm in beweging en staat onder druk. Burgers nemen initiatief, een kritische buitenwereld pluist de handel en wandel van raadsleden en bestuurders uit en is scherp is op belangenverstrengeling. De polarisatie in media en maatschappij hebben hun weerslag op de raad, de toon in het debat wordt harder en tegelijk is er een roep om een inclusieve besluitvorming, waarin beter wordt geluisterd naar belangen en standpunten van minderheden. In veel gemeenten neemt het aantal partijen toe.

Met al deze ontwikkelingen groeit het besef hoe belangrijk en waardevol een goed functionerende, representatieve democratie is. Daarvoor is een continue investering nodig in de kwaliteit van de raad als geheel en van de mensen en partijen die in de lokale politieke arena opereren. Hoe eerder de nieuwe raad en zijn sleutelspelers hiermee beginnen, hoe groter de kans op een sterk lokaal samenspel met bestuurskracht.

Startbijeenkomst nieuwe raad

1. Kennismaken

Wat zijn ieders persoonlijke drijfveren en ambities in de politiek? Dit gesprek biedt een basis voor onderling begrip en zoeken naar verbindingen.

2. Rollen van de raad

Waar wil de raad op sturen in zijn kaderstellende rol? Wat betekent dat voor de betrokkenheid en informatieverstrekking over belangrijke onderwerpen? Wat heeft de raad nodig om zijn controlerende rol goed uit te oefenen? Hoe kan de raad zijn volksvertegenwoordigende rol goed vervullen (de zuigkracht van 'binnen' weerstaan), ook in relatie tot burgerparticipatie?

3. Vergadercyclus

Welke structuur en werkwijze vindt de raad wenselijk voor de eigen situatie, passend bij een sterk lokaal samenspel en een echt democratisch proces?

Duur: 1 of 2 dagdelen

BEGELEIDING OP MAAT, OOK ALS HET MOEILIJK WORDT

We denken graag mee bij de samenstelling van een inwerkprogramma. We delen onze expertise en inzichten, kunnen raadsessies begeleiden en trainingen geven. We leveren maatwerk en bespreken wat de gemeente zelf wil en kan en waar wij de aanvulling kunnen zijn.

De Beuk beschikt over trainers en begeleiders met een rijke ervaring. Wij leggen de basis, maar kunnen ook inspringen als het gedurende de rit moeilijk wordt, in situaties waarin het schuurt en het functioneren van de raad onder druk staat.

www.beuk.nl

Integriteit

Wat is integer gedrag? Veel gemeenten beschikken over gedragscodes, maar integriteit is eigenlijk niet in regels te vatten. Uiteindelijk komt het op onszelf als mens aan. Integriteit gaat om gedrag, houding en communicatie. En in de kern om ons persoonlijke en collectieve geweten. Raadsleden staan bloot aan verleidingen. Hoe behoed je jezelf en elkaar voor uitglijders? Hoe maak je de juiste morele afwegingen en hoe verantwoord je je keuzes?

Kern van onze aanpak is het voeren van een goede dialoog over lastige dilemma's in het grijze gebied (tussen wit en zwart): wat speelt er allemaal een rol, welke waarden krijgen meer of minder gewicht? We starten met een plenaire verkenning van het begrip integriteit en (eventueel) enkele filmpjes over duivelse dilemma's. We introduceren herkenbare situaties en laten raadsleden stemmen met de voeten om het gesprek op gang te brengen. We gaan ook in op het begrip ondermijning en wat dit voor de lokale democratie betekent. Daarna of daarnaast bieden we verschillende workshops aan.

De glijdende schaal

In een door De Beuk ontwikkeld spel gaan groepjes raadsleden met elkaar in debat. Steeds brengt een raadslid een casus in (gekozen uit een stapel kaartjes) en leggen de anderen hem of haar het vuur aan de schenen. Wat is het omslagpunt? Wanneer ga je anders denken en waar hangt dat mee samen?

Zeven stappenplan

Elk raadslid ontrafelt van een eigen casus het dilemma en de achterliggende waarden. Wat zijn beginselen en wat zijn gevolgen? Hoe weeg je om tot een beslissing te komen?

Duur: 1 dagdeel

BLIJVEN LEREN

Gedurende de raadsperiode is het goed om te blijven monitoren hoe het gaat en op welke punten het samenspel tussen partijen en tussen raad en college kan worden verbeterd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Een verdieping op het kaderstellen
- Een verdieping op het kaderstellen een digitale test die De Beuk heeft ontwikkeld om het functioneren van de raad te meten
- Een verdiepende sessie die zich richt op de bestuurscultuur
- Vaardigheidstrainingen

Het democratische debat

Het debat is voor de raad het krachtigste instrument om het democratische proces vorm te geven. Watervaart de raad als een echt democratisch debat? En wat vraagt dat van de raadsleden?

Wij observeren een raadsvergadering en eventueel andere bijeenkomsten met raadsleden (commissievergadering en/of bijeenkomsten met inwoners). We koppelen onze observaties terug naar de raad in een bijeenkomst waarin we met de raadsleden in gesprek gaan over de succesfactoren voor een goed democratisch debat. Een van de kernpunten hierin is hoe je het standpunt van de minderheid verbindt aan het standpunt van de meerderheid: hoe luister je en verbind je? En hoe maak je tegelijkertijd duidelijk waar jij als partij voor staat? Vervolgens gaan we hiermee oefenen, en vooral met elkaar onderzoeken wat helpt, individueel maar ook collectief.

Duur: in overleg

Rollen en instrumenten

Wanneer zet je als raadslid welk instrument in? Zoals een motie, amendement, schriftelijke vragen, interpellatie, of initiatiefvoorstel? En vanuit welke rol? Voor kaderstelling, controle, volksvertegenwoordiging?

Naast kennis van instrumenten gaat het vaak nog meer om de manier waarop je het doet: hoe bereid je een motie voor, hoe zeg je het, hoe verbind je jouw punten aan die van anderen, hoe lobby je met anderen achter de schermen? Voor deze training doen we een korte stijltest. Daarmee krijg je als raadslid inzicht in de verschillende stijlen die er zijn, je ontdekt welke stijl jij vooral hanteert en hoe stijlen elkaar binnen een fractie of raad kunnen aanvullen. Door middel van casussen brengen we een levendig gesprek op gang over verschillende situaties waarin je als raadslid keuzes moet maken uit rollen en instrumenten en hoe je deze op een effectieve manier kunt inzetten.

Duur: 1 dagdeel

ONZE ERVARING

De Beuk heeft 45 jaar ervaring op het snijvlak van burgers en politiek.

We zijn altijd bezig met participatie, het samenbrengen van belangen en overbruggen van tegenstellingen. We begeleiden geregeld gemeenteraden vanuit diverse invalshoeken.

We hebben een lang track record in het ontwerpen van faciliteren van trajecten voor burger- en overheidsparticipatie, waarbij we ook ambtenaren trainen.

De Beuk verzorgt vanaf begin jaren 90 in opdracht van het Genootschap van Burgemeesters 'Het initiatief', een programma voor startende burgemeesters. Ook begeleiden we colleges en coachen we individuele burgemeesters en wethouders.

Debatteren

We gaan in op de voorbereiding en de uitvoering van het profilerende en het meningsvormende debat. Met een kettendebat inspireren we raadsleden om hun argumenten met elkaar te verbinden. We behandelen presentatie, argumentatie, omgaan met drogredenen en beïnvloeding van het onbewuste, waarbij politieke framing een belangrijk ingrediënt is. Praktijkvoorbeelden komen langs in de vorm van korte fragmenten. Raadsleden oefenen hun debatvaardigheden in een veilige en prettige sfeer, spelend met taal in duo-debatten of op de hot chair. We bespreken de invloed van de omgeving (raadszaal, opstelling, agendering, media) op de loop van het debat en hoe daarop te sturen valt.

Duur: 1 dagdeel

ONZE WERKWIJZE

- In onze trainingen en workshops zit veel dynamiek en interactiviteit.
- Onze theoretische inleidingen zijn bondig en helder.
- De deelnemers oefenen veel zelf, in een veilige sfeer.
- We maken programma's op maat, in overleg met de griffier en/of raadsleden.
- Voor groepen vanaf vijftien deelnemers werken we doorgaans met twee trainers.
- Na een training of workshop blijven we altijd beschikbaar voor korte vragen van deelnemers en voor terugkomdagen.

Voorzitten

Een nieuwe raad leidt ook tot nieuwe voorzitters van raads- en commissiebijeenkomsten. Deze voorzitters vervullen een sleutelrol in het vormgeven van het democratische proces en in het doorvertalen van de wensen van de raad over het democratische debat.

De training begint met theorie en tips, waarbij we ingaan op de lokale praktijk. Thema's: succesfactoren, sturen op effectiviteit en sfeer en de zeven functies van een samenvatting. Ook priming (spelen met de setting van de vergadering) en non-verbale beïnvloeding komen aan bod. In een afsluitend rollenspel oefenen zo veel mogelijk raadsleden als voorzitter, maar ervaar je ook in andere rollen hoe een voorzitter de gang van zaken positief of negatief kan beïnvloeden.

Wij observeren enige tijd na de training eventueel raadsbijeenkomsten en vullen per voorzitter een feedbackformulier in aan de hand van een checklist. We nemen de feedback desgewenst (telefonisch) door met de verschillende voorzitters. Daarna bespreken we de hoofdlijnen uit de observaties gezamenlijk, waarbij we inzetten op inzicht in verschillen in stijl en op gedeelde uitgangspunten en ambities voor het leiden van een vergadering.

Totale duur inclusief observaties: 2-4 dagdelen

ONZE MENSEN

Peter de Jong
peter@beuk.nl
06 101 534 89

Peter is een ervaren bestuurder en tegenwoordig werkzaam als consultant en coach in sociaal domein, zorg en overheid. Hij adviseert en coacht raden, colleges en bestuurders. Peter traint ambtenaren o.a. in (domein overstijgend) samenwerken en doet aan conflictantering. Hij is tevens opgeleid tot mediator en executive coach. Peter was raads-lid en wethouder in Spijkenisse en burgemeester in Westvoorne.

Tom Leest
tom@beuk.nl
06 523 200 88

Tom werkt vaak als omgevingsmanager in de energietransitie of voor infrastructurele projecten. Hij heeft veel ervaring in het trainen en begeleiden van gemeenteraden en colleges. Tom was zelf eerder deelraadslid in Amsterdam West en is momenteel raadslid in Leiden.

Marisa Monsanto
info@marisamonsanto.nl
06 181 146 67

Marisa brengt als proces- en gespreksleider uiteenlopende visies naar gedragen consensus. Als ervaren programma- en projectmanager en voorzitter van commissies en besturen werkt zij aan de versterking van de inclusieve samenleving. Zij begeleidt overheden en culturele instellingen met strategievorming, (actie)onderzoek, procesleiding, en participatief werken op het gebied van diversiteit en inclusie.

Yung Lie
yung@beuk.nl
06 535 886 84

Yung is als maatschappelijk ondernemer/initiatiefnemer van projecten op het gebied van lokale energietransitie, inclusie & diversiteit en cultuur. Hij begeleidt regelmatig heidagen voor colleges en raden en adviseert over het lokale samenspel tussen de bewoners, politiek en organisaties.

Annemarie Reintjes
annemarie@beuk.nl
06 105 585 59

Annemarie heeft 30 jaar ervaring in de publieke sector en werkt daar aan sterke organisaties, goede samenwerking en versterking van de lokale democratie. Zij is gespecialiseerd in gespreksleiding, leiderschapsontwikkeling, waardegedreven toezicht, participatie en Deep Democracy.

Bernard Jan de Groot
bernardjan@beuk.nl
06 820 584 55

Bernard heeft veel ervaring in het trainen en begeleiden van teams en ondernemingsraden. Voor nieuwe raden is hij met name inzetbaar voor het onderdeel integriteit. Naast trainer is hij lid van de externe integriteitscommissie van het ministerie van J&V.

DE BEUK

o r g a n i s a t i e a d v i e s

www.beuk.nl